

BAJTÁRSI

LEVÉL

1962. V. évf. 10. sz. levél 75. oldal. Utrecht, 1962. okt. 10.

HISZÜN! FELTÁMADUNK!

Ismét az októberi hűvös szél lengedez, s kergeti a földre hulló sárguló faleveleket. A szitáló esőben feltűrjük kabátunk gallérját, lépteinket megnyújtjuk, hogy mielőbb meleg szobában keressünk védelmet az elmúlást jelző őszi időben. Ezekben az októberi napokban, melyek tele vannak a magyar történelem fájdalmasan dicsőséges emlékeivel, ismételten felvetődik, feltolakszik bennünk a kérdés: vajjon az októberi őszi időjárás valóban az elmúlást, pusztulást jelenti-e, vagy csak átmenetet az új tavaszig? Mi, akik valjuk és hisszük, hogy az ember nemcsak testből, de lélekből is áll, nem fogadjuk el az istentelenekek az ember lényéről is hirdetett hamis, anyagelvű felfogását, de a józan ész is ellenkezik azzal. Az Isteni kinyilatkoztatások, az emberiség történetéből ismert adatok alapján kétségbe vonjuk azok Mindenség feletti és az időtlenségig tartó hatalmát! Bár pillanatnyilag úgy néz ki a helyzet -ha azt a vörösek szemüvegjén nézzük- hogy az istentelenekek lépésről-lépésre hajtják szörnyű uralmuk alá a még szabad világot és emberiséget. Vannak azonban még más fajta szemléletek is, s ha ezeken át vizsgáljuk a közelmúlt eseményeit, úgy reménykedésre jogosító képet kaphatunk.

Vegyük elsősorban az 1956 évi októberi magyar eseményeket. A 6. évforduló napjaiban ezekről azt is mondhatjuk, hogy lassan feledésbe mennek, ha itt-ott emlékeznek is a napok eseményeiről, annak Hőseiről! Odahaza talán a virágok is gyérebben hullanak az októberi napokban hantolt sírokra, s mintha az otthon maradtakat belenyugdottak volna a változhatatlanba? Mi, a kintlévők, elmerültünk vagy lassan elmerülünk az anyagi jólét lelket és testet fertőző hullámaiban? Ha mindez való volna, akkor a feltámadásba vetett reményeink híú ábrándok maradnának! De -hála a Mindenható Istennek- még ma is találunk pislákoló, azonban biztató fényeket a magyar éjszaka hazai és emigrációs horizontján!

Tudsz arról magyar Testvér, hogy a hazai tájakon helyenként a vasárnapra is kihirdetett kötelező munkanap ellenére oly tömegekben mennek a templomokba, hogy túlszűfoltak azok? A templomból kijövőket rendőrök igazoltatják, feljelentik és megbüntetik azokat, akik ezalkalommal nem vitték magukkal személyazonossági igazolványaikat. Tudsz arról, hogy a hazai magyar papok jó-része szegénységben él, alsóruha nélkül jár, s idősebb korban kapálni és aratni kényszerül, hogy szűköss megélhetésüket biztosítsák? Otthon tehát vállalják a nélkülözést, úrdözést, büntetést és szenvedést! De hisznek és nem csüggednek! Hisznek abban, hogy az október ugyan az ősz kezdete, a mindent lotaroló tél előhírnöke, de ezt követi a tavasz, az újjászületés és feltámadás márciusa!

Amikor mindezeket tudjuk, nekünk szabadföldön élőknek, hitünket megtörítés nélkül megvallóknak is hinnünk kell abban, hogy Népiünk feltámad! Az Ur annál előbb megadja a boldog napot, ha minél többször kérjük azt imáinkban, s otthon némaságra kényszerült Testvéreink helyett is naponta ostromoljuk a szabad világ felolós vezetőit azon kérelmünkkel, hogy ne tűrjék már tovább az istentelenekek garázdálkodásait!

Megemlítem még a f. év augusztus 2-8-ig, Pécsen tartott nemzetközi monokult hétet. A helyszínen láttam az egykori római világbiro-

dalom, illetve zsarnokai jelenleg is meglévő bizonyítékait.

Azokon a helyeken, ahol valamikor az őskeresztények és rab-szolgák tizezreit gyilkoltattak le, vagy vetették vadállatok elé, ott a középpont ma Krisztus keresztyje. Ott az elmúlt augusztus nyolc vasárnap-jának éjjelén sokezer fáklafény áttörte az éjszaka sötétjét, s Krisztus keresztyje az Eget a földel összekötni látszott. Hiszünk abban, hogy a kereszty fénye a sötétség hatalmasain is diadalmaskodik. A Megváltó kereszt-útját járva ezért imádkoztak a zarándokok.

A zarándoklaton megerősödve még elszántabban hirdetjük és hisszük, hogy a jelen kor nérből is megsemmisülnek. Krisztus ma is él, uralkodik és győz!

Orbán József tőrm.

oooOooo

171. DICSERET.

(Vargha Tamás)

Beh régen vérezel, szegény magyar!
Fegyvernek éle s bűnöd átka mar.
Romegvo kérde, tán már el se jő,
A gyászos múlt után a jobb jövő?

De Jézusom szelidföddön felül:
"Kicsiny hitű, miért kételkedel?
Én Ur vagyok vész és vihar felett,
Hozzám kiálts, magyar, s megmentelek".

Hozzá kiálts, magyar, s megment az Ur,
S a réginél, meglásd, jobb lesz az új,
Csak bűnös, önző, tépett életed
Megváltó Jézusod közéba tudd!

Amit vétkeztél, megbocsátja azt,
A sok tövisből mind rózsát fakaszt,
Terhed saját vállára átv teszi,
Áldástadó kezét meg rád teszi.

Termő talaj lesz ősi telked is,
Termő talaj lesz Készi telked is;
Amig abban növekszik búza, rozs,
Az Ige terem ebben százszoros.

A most terád gonosz fogát fenő
Vad ellenség hozzád tanulni jő,
S te, mert nyérél, adsz bocsánatot,
Lelkednek kincseit tovább adod.

Mint sziklagát éltél egy ezredet,
Vad ár paskolt, rongált és rongtett,
Ha Jézus újra épít, akkoron,
Leszel dicső világitótorony.

Beh régen vérezel, szegény magyar,
Fegyvernek éle s bűnöd átka mar;
De sok jajodnak véget vetni jő
Jó Jézusod s velc a jobb jövő.

oooOooo

ELHÁRÉSZUNK!

Hat esztendője annak, hogy a magyar nemzet 1956. október 23-án megpróbálta széttépni a rabbilincseit és lerázni a rákényszerített szolgálólkúséget. E magasztos cél érdekében, illetve a végszükség beálltával a rádió hullámaít is igénybe vette, s a földetke szabad népeinket a következőket kiáltotta: S.O.S.! -Mentsétek meg lelkeinket! Mentsétek meg gyermekeinket! Mentsétek meg a magyar jóvót! Hogy ezek a segélykiáltások miért nem találtak meghallgatásra, miért folyt el annyi drága magyar vér, és miért bukkolt el a biztosnak ígérkező szabadságharcunk..., arról most nem kívánok szólni.

Szólnom kell azonban azokról a honfitársaimról, akik annak idején a Haza oltárán áldozták azt, ami nekik a legkedvesebb volt: az életüket! Szólnom kell azokról is, akiknek nem sikerült szabad földre

menekülniör, s odahaza kivégezték: űket, vagy pedig még ma is a börtönök dohos pincéjében várják a megszabadítást, vagy a kínzó szenvedést megváltó halált! És szólnom kell azokról a nonfitársaimról is, akik otthon, látszatra, szabadon élnek, de hallgatásra vannak kárhoztatva. Nekünk, az emigrációban élőknak kötelességünk, hogy szabadságünrcünk évfordulóján az előbb felsoroltak helyett is fájdalomtól elszorított torokkal ordítsuk: S. O. S., azoknak a fülébe, akik még mindig tehotnének valamit nemzeti ügyünk érdekében! Ordítanunk kell mindaddig, míg meg nem hallja segélykiáltásunkat ez a bűnös világ, ameddig az arra illetékesek vissza nem adják meggyötört népünknek szabadságát, ameddig élet van bennük!

Segélykiáltásunkkal már nem várhatunk tovább. Mert ha még évokig várunk, s törjük, hogy az ötfelé szakított országrészeinkön élő, magárahagyott magyarság idegen és bolszvista szellemben nevelődjék továbbra is, akkor ne álmozzunk többé függetlenségről és a Kárpátok-medoncájében élő testvérepek összefogásáról. Ha belátható időn belül meg nem történik a vörös rémtől való megszabadítás, akkor csak letarolt hegyeket, kifirtott erdőket, kiaknázott bányákat, idegen gyűlöletben nevelt lelkeket, elfásult szíveket és sok-sok névtelen sírhalmot fogunk találni, amelyekbe a hontimádó, fájdalomban meggyötört magyar lelkeket döntött a végnélküli várakozás, akik hiába zokogták a szabad népek és az emigráció felé: Mentsetek meg lelkeinket!

Élég volt a várakozásból és a léha semmittevésből! Az utóbbi szabadságharcunk szelleme törjön utat a becsületen és tisztességen alapuló magyar összefogásnak, a pártpolitika mentes együttműködésnek - Hazánk felszabadításáért! Igazságainkat leplezetlenül tárjuk az arra illetékesek elé. Ne féljünk attól, hogy megtorlásban lesz részünk, mert csak azt a nemzetet és annak a nemzetnek fiait ismerik el, amelyik öntudatot és erőt is mutat. Bátor kiállás nélkül még azt is elvezítjük, ami még megmaradt: nemzeti becsületünket!

Az októberi eszméhez, az októberi hőscinkhez és mátyurjainkhoz mi csak akkor leszünk méltók, ha felgyújtjuk ennek az oszmének a tűzét! Mert csak ez éltethet! Ha ez elhal, meghal a magyar is! Ha Mohi, Mohács, majd 1949 után sikerült a nemzeti halhatatlanság tűzét felgyújtani, akkor mai is sikerül az 1956. október 23-ának eszméjét valóra váltani, ha ezt együttes erővel akarjuk! Hőscinek és Mátyurjainak omlékére 1962. október 23-án is hajtsuk meg az olismerés zászlóját! Áldozatukkal példát mutattak nekünk a szabadföldön élőknak! űk meghaltak, hogy mi élhessünk!

oooOooo

H. Gy. II.

1849 OKTÓBER 6 ÉS 1956 OKTÓBER 23.

1849 október 6-án hajnalban már minden "elvégeztetett", és az aradi 13 tábornok vértanuhalála beteljesedett. Az önkény és a szívtelenség ítélkezett felettük, mert Haynau - a bresciai hiéna - nem a szabadság hősokeket látta bennük, hanem azokat, akik a császári tábornokoknak túl sok gondot okoztak.

A rettenetes ítélőeléhez egyre okcimet kerestek, és gróf Batthyányi Lajos, az első felkelés magyar miniszterium elnöke, szintén életének kiöntásával áldozott magyarságáért!

Más azután több év telt el, míg a bújdosó Jókay, először ál-név alatt, majd mindenképpen kiállva, hitet adott az egész nemzetnek. Mert élő regény-alakjai felmenték a csüggedt, hisz' Széchenyi és Kossuth alakja egyre élt, így látható a magyarság, hogy a gyász és elnyomás korántsem örök, és a jövőért dolgozni mindig érdemes.

Az első világháboru után alig kaptunk lábra, és már jött a második, s utána a szovjet iga rettenetesen nehezedett a lelkekre.

1956. október 23. az egyetemi hallgatók és a velük együttérző munkásság napja.

Ugyanazt kívánta a magyarság, mint Széchenyi, Kossuth és a Petöfi-Jókay-Vasvári vezette 1848-as márciusi ifjuság. Akkor az utcán nem folyt vér, míg most nagyon sok, mert a szovjet béroncsok a hatalmat és az életüket féltették, ezért a fegyvertelenekre gyilkos tüzet nyitottak.

Azután puska is lett, és a benzín-palackok bátor közlése folytán 300 szovjet harcocsit égett ki.

A lo nap győzelmes eredményei után az ázsiai hordák mérhetetlen tömegben támadtak. Nyugat nem segített! Budapest és környékén kb. 27.000 hős fiatalat temettek.

A szovjet terror még nagyobb lett, s aki nem mentette az életét -mint 150 tizenhat éves is- azokat 2 év múlva, a külföld tiltakozása dacára is, kivégezték.

"Régi" október 6 és az 1956. október 23-ával kezdődő napok, nagyon is hasonló emlékek.

Vértanuk napja -új hősi küzdelem és megint vértanuság, szinte egybe folynak a történelmünk örülő lapjain.

Nemzetünk fiait és lányait mindig sok vért áldoztak azért, mert látszat békeben, vagyis minden szabadság nélkül élni nem akartak.

Tegyük jeltépcs bosszút a Hősök és Vértanuk sokszor jeltelen sírjára, mert örök magyarságunkat becsülnék meg akkor, amikor az 1848-49. és az 1956-os áldozatukra érző szívvel és meleg hálával gondolunk!

Anonymus.

o o o o o o o

EMLEK SZOLGÁLTATTELJESÍTÉSEM IDEJÉBŐL. (folytatás)

D-ben töltött szolgálati időm alatt 1 évig a cső. iskolánál voltam beosztva, mint oktató tiszt. Sok munkát, türelmet, kitartást igényelt ezen beosztás is. Orákon át tanítottam a derék prb. csendőröknek, hogy mi volt az első magyar király. Amikor ezt Sz. A. prb. cső-től megkérdeztem, kiegyenesedve büszkén jelentette: "I. Ferenc József".

A jelzett helyen 10 évig voltam szárnyparancsnok. Ezen idő alatt a vármegye összes őrsét, illetve azokra beosztottakat megismertem. A csőlk. tudták rólam, hogy sok mindent megbocsájtok, csak egyet nem: a hazudozást. Azt is tudták, hogy olyan eldugott, Isten háta mögötti telep-tárgy nincsen, ahol én ellenőrzést ne eszközölnék, éppen ezért erre különösen ügyeltek.

Büszke voltam arra, hogy mindenben és mindig bizalommal fordultak hozzám a csők. Így gyakran kértek fel védőül is, honvéd törvényszék elé kerülvén egy-egy ügyük. Ilyenkor mindig aprolékosan megkérdeztem az érdekelteket annak előre becsájtása után, hogy "színtén mondjanak el mindent. Az ilyen főtárgyalásokon is "kisütött a nap" néha:

Az n...i őrs egy lovas járőre sorozatos birka lopási ügyben nyomozott, s egyik juhászbajtár személyében ki is derítette a tettest. Előkerült a legény rokonságának padlásáról 17 birka-1 őrs, amelyek túlnyomó részét a sértettek fel is ismerték. A pusztán bizony "ci-elkoberőlt" egy-egy birka, de ennek a bőre is vele ment, viszont a megkerült és a bográcsba került birka: bőrrel hűsögesen elszármoltak a gazdának.

Ebben az időben majdnem minden nagyobb nyomozás után bántalmazás miatt feljelentést tettek azon a vidéken, mert ott laktott a pusztaszélén levő B... nagyközségben egy "fogadatlan prokátor", aki a jelenlegi rendszer alatt miniszter is volt egy ideig (időközben ő is rájött arra, hogy annak idején tévedett). Minden ügyben ő írta meg a "levelet". A fentebb említett bojtár ügyében olyan hajmoresztő bántalmazást írt le, amibe a legerősebb szervezeti embernek is bele kellett volna halnia.

A két csendőr a honvéd törvényszéki főtárgyalásra engem kért fel védőül. Ott tagadtak minden bántalmazást, erre szerintük szükség se volt, mert megkerülték a bűnjelök, a birkabőrök. Pár nappal a nyomozás után esztüözölt kivizsgáláskor a községi orvos sértetlen szemiféle nyomát a bántalmazásnak nem találta.

A vádlottak kikérdezőse után a sértettre került a sor. J6-végásu, szép szál legény volt a bojtár, tüzök tollas-kalapját zavartan forgatta kezében. Látszott rajta, hogy soha se járt ilyen helyen (talán a városban sem volt még). A tárgyalástvezető hb. ahoz feltette a szokásos kérdéseket a személyi adatokra vonatkozóban. Ezekre fellegütett is a legény, bár azt, hogy mikor született, csak úgy tudta megmondani: "6si nagyvásárkor". Arra a kérdésre azonban, hogy haragban, ellonséges viszonyban nincs-e a vádlottal, szemét lesütve egy szót se szólt. A kérdést feltevő -gondolván nem értette azt- megismételte, de a bojtár most sem felelt. Erre a legényhez fordulva így szólt: "Ugy látom, nem érti, mit kérdeztem? Mondja hát meg, haragszik maga erre a két csendőrrre,

akik itt ülnek a háta mögött"? A bójtár tempósan hátra fordult, megnézte a csendőröket, s aztán visszafordult és büszkén kijelentette: "Hát hiszen ők haragudtak, nem én, osztán ezért vagyok itt mind a hárman".

Amikor megkérdeztem tőle, hogy melyik cső. és hányszor ütötte meg a "harvastagságu bikacsővel", válaszolta: "arra már nem emlékszem, talán százszor mindegyik, de azt mondhatom, hogy elég lett volna egy uradalmi ősrök is". Azt is elismerte, hogy a "fogadatlan próbátor" kereszte föl, ő ugyan magától nem tett volna panaszt.

Az úgy felmentéssel végződött.

A b...i őrs egy járőrje kommunista röpcédulák terjesztése ügyében nyomozott. Ez már a harmadik ilyen eset volt ezen őrskörletben, s a nyomozó alosztály is dolgozott ez ügyben. Az őrs egyik kül-községében, az autóbusz megállónál jör, egy idegont igazoltatott, aki azt mondotta, hogy koroskodalmi utazó. A községházán -átnevező táskáját- négy röpcédulát talált abban, így az illetőt őrizetbe vette és az őrsállomásra kísérté. Ödönkérés után a községházára mentek két bizalmi egyénért, de útközben az őrsre is botérték, hogy a nyomozó alosztálynak távbeszélőn jelentsék az esetet. Gyanúsított amiatt tett feljelentést, hogy az őrsön súlyosan bántalmazták, s tagadta a röpiratok terjesztését. Beismerte, hogy járt az őrsállomáson, ahol a táskájában lévővel azonos röpiratot talált a járőr, de a nála találtakra úgy védekezett, hogy azokat egy ismeretlen egyén adta neki. Sérülés nem volt a feljelentőn.

Ez az ügy is honvéd törvényték elé került, a védő én voltam ismét. A két cső tagadta a bántalmazást, az őrsön a kérdéses időben otthonlevő 3 cső. és az őrsfőnök szerint a jt. az udvaron őrizte gyanúsítottat, amíg a jv. telefonált. Ezt a szomszéd is látta.

A feljelentő hajmeresztő bántalmazást adott elő. Az első tanu, egy öreg-asszony, azt adta elő, hogy a kérdéses időben, a lakánya előtt elmondo "olyan sikitás félet" hallott, de nem látta, hogy a csők. ütöttek volna valakit. A vádat képviselő hb. szds. a két vádlotthoz fordulva mondta: "Lássák, a tanu is igazolja, hogy silitott valaki a laktnyában, s ez csak sértett lehetett, aki ott volt". A jv. erre jelentette: "Százados úr alázatosan jelentem, az lehet, hogy a néni sikitás félet hallott, mert a rádió be volt kapcsolva és Bodán Margit énekolt".

A tárgyalást vezető hb. szds. -t én még so-se láttam mosolyogni, de most elmosolyodva ejtette le ceruzáját és azért rögtön lehajolt, az elnök pedig felfüggesztette a fő tárgyalást.

A két csőt. bizonyítók hiányában felmentették.

A k...i őrs járőrijét feljelentették, hogy hivatalos hatalmával visszaélve igazoltatott és durván kezelte egy országgyűlési képviselőt, aki vidéki körútján "szervezett". A feljelentés szerint a jv. azzal fenyegette meg a képviselőt, hogy nyakát a kocsikerek alá teszi, de meg "erősen lóhátról beszélt vele" (az igaz volt, mert a jör. lovas volt). A jv. maga az öpk., akit komoly, becsületes csendőrnek ismertem, 17 évi szolgálata alatt fenytve nem volt.

A csők. tagadták a cselckeményt. A kocsist (fuvaros volt) a jegyző útján megidéztettem a községházára, s a jegyző irodájában kérdeztem ki. A jegyző kiment az udvar végében levő apa-állat istállóba, ahol azok felülvizsgálása történt.

Az öreg fuvaros Adjon Isten jó napot"-tal köszönt belépéskor. Miután azt fogadtam, mondta: "üljön le ide ölém a székre". Erre csak nézgetett a falakon lévő képekre. Gondoltam, nem akar lauilni, hát hagytam; megkérdeztem, hogy hívják, de arra sem szólt semmit, csak nézgetett tovább. A még hangosabban feltett kérdésekre se felelt, végül már kiabálva kérdeztem, amíg aztán megszökölt. Mire végeztem kikérdezésével, egészen berekedtem. Előadta, hogy semmit nem hallott, mert fájt a szája, szemetelt az cső. subájánál: gallérja is fel volt hajtva. Azt látta, hogy valami papirost adott át a képviselő a csendőröknek, akik azt visszaadva tisztolgtak, megfordítva lovaitat tovább mentek.

A fuvaros kikérdezése után kimentem a községháza folyosójára, ahol a főjegyző azt kérdezte, hogy miért haragudtam, mert annyira kiabáltam. Felvilágosítottam, hogy eszem ágában sem volt haragudni, de az öreg fuvaros nagyot hall, s ezért kellett kiabálva beszélnem.

Erre a főjegyző csak annyit jegyzett meg: "Érdekes, ezt most hallottam először".

VÁLTOZÓ IDŐK, VÁLTOZÓ EMBEREK.

Valahol Magyarországon, 9 és fél évi türelmes várakozás után, végre egybe kerülhetett az a két lélek, kiket talán az Isten is egymásnak szánt és céllal teremtett a földre. Bűnük csak az volt, hogy hitték. Sokan mondogatták, hogy onnyi időt kivárni csak szorclemcek és Istenben bízó emberek tudnák. És ez így is volt. Előbbi házasságkötésüket szigorú rendeltek tiltották, bizonyára azért, hogy mindenkifelett elsb' a Hazai!

Egyik bajtársunk sorsa ez. Összességben a miénk, magyar esendőré. Azoké, kiknek éber vigyázása: Te nyugalmadat is szolgálta, Te Istent félt, fajodat imádó és a Hazáért meghalni is kész - de mégis odahaza most oltapostot, idekint pedig hontalansággal szégyenített, vagy honosított - Magyar!

Az új esendő-párhoz lassacskán ellátogatott a gölya. Az apa vágya teljesült, -leányát hozott. Katona-pap keresztelte és a neve: Valéria.

Divatba jöttek akkoriban a kettős keresztnevek. A Valika is felvett mégögyet, az anyját, s így: Valéria-Irma lett. Vitézi várományosság folytán akkor már a családi-név is kettős volt. Az újszülött így egyszerre négy névhez jutott. Mostani szemüvegen nézve olyan kínai "Csing-Csaj-Cseng-Csij"-vá változott.

Váltakoztak az idők, az apa, miután 5 éven át a katonaságnál szolgált, majd 13 éven át a magyar esendőrségnél az ezüst és arany kardbottot is hordta, az összeomlás idején parancsot kapott a Nyugatra való településre. Megtörtént! Hadifogoly, D.P., lőápoló és tej-szállító fuvaros volt.

Családjáról ekkor még mindig nem tudott semmit. Gondolta, hogy talán odahaza maradtak, vagy talán a háború alatt meg is haltak. Kétség marcangolta.

Az összeomlás után két év elteltével érkezett levél Magyarországról, Décsen át csempészve. Fénykép is volt abban, a Valié. Írója az anya. Tudatta, hogy mindketten megvannak. Ennyi volt az egész, de az apának elég volt ez is ahhoz, hogy újra életkedvet kapjon.

A háború alatt az apa fejét egy kis ölmeeska meghorzsolta, de azért gatlás nélkül még gondolni tudott. Felesapott susztorinasnak. Kosztért és lakásért -hajnalban és este- szállította továbbra is a tejet, nappal pedig tanulgatott. Élethora nem illet nán az inaskodáshoz, de azért ment jól minden. Pár év múlva mester lett belőle.

Az ég még mindig nem tisztult fel a magyar és európai horizonton. Berulátásában a mester -most már szakmával felfegyverkezve- neki vágott a nagy útnak. A Földközi - Vöröstenger és az Indiai Óceánon át behajózott Ausztráliába.

Erről az államról nem sokat tudott. Talán csak annyit, amit az iskolában tanult, hogy az ötödik földrész, s hogy van sok aranya, birkája. Utközben hallotta még a hajón, hogy Budapesthez 18.000 mérföldre van, s hogy ott 8 órával előbb kel fel a nap. Azt is megtudta, hogy az Egyenlítő majd áthaladnak, s így két nyarat egybe toldhatnak, mivel ott minden fordítva van, így az évszakok is.

Valahol Ausztráliában megnyílt egy üzletcseske. Jó helyen, a fő utcán, egy vidéki kis városban. Régebben műhely volt csak, most az olvasható a homlokzaton: Vali Shoe Salon. Csinos kis üzlet, az apa létesítette. Van most is javító részlege, de emellett cipőket is árusítanak benne. Oldalt ott van a tulajdonos kettős családi neve is. Itt azonban az emberek sem magyarul, sem kínaiul nem tudnak, így egyszerűen mondják csak: "Miszter Vali". Legujabban pedig már azt is, hogy "Misziz Vali" és "Misz Vali". Az a fontos, hogy a kis család együtt van! Az nem lehet, hogy onnyi szív hiába ontá vért, írta a költő. A sokszor magyar hős vére sem folyt hiába. Egy időre a vasfüggöny föl-szakadt. Nem ezen és nem ekkor, de mégis ennek folyamányaként jöhetett ki a család.

Változó időben, változó emberekké lettek mindhárman. Az apa derecsó fujjal készítgeti, javítgatja a cipőket. Az anya -szorosan férje mellé állva- már a 2.hétben, idegen nyelvtudás nélkül beáll az üzletbe.

hogy a család küzdelmében méltóan részt vegyen. A Valika 14 éves és még iskolába megy. Idegen nyelvtudása neki sem sok, két szót tudott csak: "Kartoffel pliz", az egyik német, a másik angol. Mindkettőt a hájón tanulta. Hasznát vette így is, mert az olasz hajó-személyzet megértette és mindig éhes kis hasikáját burgonyával tömhette.

Az apa kötelességének érezte, hogy családját az új környezetbe kellően bevezesse. Első napon megismertette a pénzt, később pedig minden este -jő csondőri szokásként- a "közös-asztalhoz" ültök tanulni. Ismertette, hogy a jó magyar fejbe az angol hidog szó nehezen megy be, de még annál is nehezebben jön ki. Jól érthetően magyarázta, hogy pl. az "enough" szóbát (magyarulólóg) a szemem keresztül lehet csak bevenni, majd a fejben történő alapos megforgatás után a szájba engedni, s ott nyelvhagyro venni és nem mindjárt meggy-magként kiköpní, hanem lehetőleg alvb-beszéls baba módjára úgy kiereszteni, hogy a szó tiszta hangzása "ináf" felerészben a szájon, a másik fele pedig az orron keresztül jöjjön ki. Nahát ez már igazán nehéz -mondja Vali. Nem baj kis-lányom- válaszolja az apa. Az a fontos, hogy mindig marésznek, határozottnak és találékonynak kell lenni.

Szorgos munkában, tanulásban, takarékoságban és ezek eredményeként haladásban telik-mulik az idő. Lassacskán ünnepségekhez is közelegnek. Tervezik, hogy most már állampolgárok lehetnek, s hogy 5 év múlva megtarthatják az ezüst-lakodalmat is. Lehetséges, hogy a kottó kőző osik majd Vali esküvője lit lehessen tudni?

Díóhéjban egyik Bajtársunk életrajz töredékét olvastuk. Aból megállapíthatjuk, hogy változtak az idők és mi csondőrok is változtunk -külöbög. Kínok ez, kínok az lett újabb foglalkozása, de bűnözés, csavargó, naplópó egy sem akad közülünk.

Mi, csondőrok, visszük a vállainkra neheződ keresztet túro-lemmel és bizban, Istennel az ajkunkon és szeretettel a szívünkben! Odahaza és szerte a világban az emberek nem sokat hallhatnak rólunk. Gondolhatják azt is, hogy mi már egytől-egyig megsumni-sültünk, elpusztultunk. Figyelmoztossen ezért az Irás és a tenctőlkapuk felírata: "Feltamadunk":

oooOooo Bihari Bűnlátó.

ÉRDEKES NYOMOZÁS.

Délnek szomban, a hegy tövébe épített csondőrlaktanya udvarát oly forron tüzelte a napsugar, hogy az udvar pázsitjának minden fűszála belegörnyedt. De lankadón csüngtek a laktanya körül meredező akác-fák leveloi is. A kert bokrai között a törökszegifü egészen közel a földhöz hajtott szép, vérpiros fejűt, mintha a világnak örökre búcsút mondott volna.

Minden élőlény bújt a nap hősege elől. Az öreg kotló is leeresztett szárnyakkal, tátott szájjal pihegett kicsinyeivel a konyha előtti lugas árnyékában. A vörös foltokkal tarkított vén kandur rest volt még a lugasi is menni, a konyha küszöbén lustán elnyújtzkodott. Ám, ők tehetők... nem várt rájuk a határ megérett kincsének betakarítása. De a falu népét és a vontató állatokat a napsugarakon kívül megsokasodott teendők: is perzelte.

A learatott gabona, a jóssagu lucernával, lóherével együtt behordásra várt, a tarlók pedig sürgős leforgatásra. A falu népe a perzselő napsugarak ellenére is nyüzsgött, az utcákon kocsik kocsit ért, egyesek üresen kifelé, mások megrakva befelé.

De az élet lüktetett a laktanya tantermében is. A legénység többsége otthon volt, s ezt a jó alkalmat a parancsnok felhasználta arra, hogy alárendeltjeinek a csondőr-tudomány rejtélyeit megvilágítsa, a szabályzataink rendelkezéseit beléjük plántálja. A napos kivételével ingujra vetkőzve hallgatták az oktatást, amely után feladott kérdésekre bizony ők is verejtékeztek, mint a falu népe a tarlón, vagy a búza- és lucernakaszal rakásnál.

Közben a laktanya kiskapuja-kinyitása után keményen becsapódott. Majd gyors, nehézkes lépések voltak hallhatók. A lépések közeledtére vártak a tanteremben, de ahelyett csendes köszönés állította meg az udvarban az ebédhez szorélyen igyekvő szakacsnt. A köszönést mélyről

szakadt sáhnaj, azt pedig hirtelen zokogásba fulladt magyarázó szavak követették.

Az öpk. pihenőt adott, s a napot megelőzve az udvarba sietett, hova a többiek is kíváncsian követtek. Ott nyomban felismerték a főutca végén lakó Mari-nénit, akinek szétnyitott kötőjében 3 tollasodó liba himilt teteme hevert, s a parancsnoknak sírva ismételtette: "Tizenegy parancsnok úr... A szívem majd leszakad, tizenegy..." s a könnye gömbölyű arcán patakzott.

Az öpk. kérdéseire Mari-néni végre érthető szavakkal válaszolt: -Ki tudja?... Az utcán... Tan kocsii... de az is lehet, hogy autó... De a legszebbek parancsnok úr, a legszebbek...-

Az öpk. 2 járórt nyomban kijelölt azzal, hogy a helyszínen mielőbb jelentkezzen nála, hova Mari-nénivel elsietett.

Sértett lakása közelében, az útszéle volt kirakva a többi nyolc elgázolt liba, melyeket a foltalálójuk, Kovács János, a sértettel együtt, hordott oda. Közelükben le s fel járkált a libák anyja, az életben maradt héttel. Az első pillanatra megállapítható volt, hogy Mari-néni legjobb libái estek áldozatul.

A gázolás helyének pontos megállapítása után, a libák testén történt roncsolások szélességéből és egyéb körülményekből következtetve, az öpk. arra az elhatározásra jutott, hogy azok kocsikeréktől származnak, és járóreit ily irányban való nyomozásra utasította.

A járórok gondosan átvizsgálták a kocsik kerékeit, a ráfok széleit, a vontató állatok patáit, bőrmeit, de eredménytelenül.

Később délután új járórok folytatták a nyomozást, s három kocsis ellen is gyanu merült fel, de konkrét bizonyítékok hiányában a bűnösség nem volt megállapítható. Főként azért nem, mert Mari-néni férje a nyomozás abbahagyását kérte, szerinte loo liba sem ér annyit, amennyi kárt a gabona beszállításának késleltetésével okoznak. Ezenkívül gazdatársait is magára haragítja az öt-hat nyiszvet liba miatt.

-Nem voltak azok nyiszvetek!- vágott szavába Mari-néni, aki váratlanul melléjük toppant. -Aztán nem is a kar nyomja a szívom pl. úr, hanem tudom is én... Nagyon sajnálom szegényeket, mert úgy neveltem őket, mint a gyermekeimet. De hiszen nagyon is sokat fáradtak már pl. úr, az ügyben, csinálják hát úgy, ahogy az uram akarja, majd a jó Isten... Köszönjük a fáradozásukat!- s azzal távozni akart, de az öpk. intésére visszafordult. Utóbbi közölte a nyomozás beszűntetését azzal, hogy a tettes kitérését felderítést folytatják s azután ők is punatöljanak.

Az ügy pedig a kiderítetlen bűncselekmények közé került.

A liba-gázolás után már hosszú hónapok teltok el, s az úrsre beosztott csökök egyrészt is újakkal cserélték fel, de az idő koroke ugyanoda forgott, mint azelőtt, s a faluban ugy horiták a gabonát, mint régen.

A csökök jór. is fáradsan kapaszkodott felfelé a Kílátó-ra vezető kacaharingós országúton, mely az úrsállomásra vezetett. A csökök. fáradságát onyhitte az a tudat, hogy útjuk nehezen mar jóval túl vannak, s alig pár Km. választja el őket a pihenéstől.

A legmagasabb ponton megálltak és kalapjukból hozták ki törlni a fáradság-levét, miközben a jv. megszólt:

-Ebben a jó időben olyan ez a Kílátó, mint a rózsabokor.- Társa ránézett és elgondolkozva ismételte:

-A Kílátó rózsabokor?...-

-Az a! Ugy gondoltam, hogy amikor a rózsabokorról rózsát tépünk, rendszerint megszerja a kezünket, és amikor az ember orra a szép kílátást nyújtó hegyre felszuszog, a lábáról majd le esik.-

-Igy már értem- és a tolintete már is követte vezetőjének a természet szépségeit mutató ujját.

-Ott! Ncg ott! Nézzó csak azt...- közben tolintete egy pont-ra tapadva megakadt. Társa meglöpdöve nézett rá.

-Ott! Nézzó, nézzó!- hadarta egy kis idő után bajtsejtetőn, a hogylábától néhány száz lépésre olvezető kocsitra mutatva.

-Nem látok én ott semmi kílönösöt őrmester úr. Nagy halom kévét és mollette a két lovat.-

-A rudat sem látja a két ló között?-

-Most már látom. De az akkor...-

-Ledőlt rakott-kocsi. A kocsis bizonyosan alatta- mormolta, s fegyverét sulyba véve a morodok hegyéről, a szőlőkarok között szinte

gurult lefelé.

- De hogyan? Nem látják még azok sem, akik a közelben dolgoznak? - szuszogta az utána rohanó járőrtárs.

-Eh! Azok dolgoznak- legyintett a jv., de már is megállt és szaggatottan a sipjába fújt.

A közelben dolgozók riadtan fordultak feléjük, majd a jv. karlendítése irányába, a ledől kocsit felé rohantak.

A kévék már gyorsan rapültek széjjel, amikor a jár. oda ért. A legrosszabb helyen... -csóválta a fejét a jv.

A hely azért volt a legrosszabb, mert a kocsit az út mellett csörgedező patakba dönt, melynek partján fűzfa-csonkok meredeztek. S ha a kocsi a csonkokra esett, akkor bizony ... de akkor is, ha a kévék a vízbe préselték. A hasonló gondolat mindenkiben kétszerezte az igyekezetet, amikor Nagy Bálint felkiáltott:

-Itt van ni! A lába! - s a fűzfa-csonkról már is emelték le, vértől, sebekről borított Szőke Tóth András elalélt legényfiát.

-Óda a fa alá! Gyorsan vizet! - rendelkezőtt sűrűtőn a jv., és hozzáfogott szakértelemmel a segélynyújtáshoz. Mindenki örömmel fel-sőhajtott, amikor a sérült szomót felnyitotta, Szőlni ugyan nem szólt, sőt még nyomban visszazárta szomót is.

A jár. társ kocsival már indult az orvosért és egy nyúlánk legényke is a szűlők értesítése végett. A jv. szorgalmasan kötözte Pista sebeit, és gondosan figyelte szívverését.

Lassanként ki-ki mont a maga munkája után s a helyszínen csak a jv. maradt. Váratlanul Pista nagyot lélegzett és nyögdecsulto: -Jó, hogy találkoztunk. -

-Jó bizony István, nagyon jó. Csak pihenjen nyugodtan, hamarosan minden rendbe jön. -

A beteg igenlően bólintott és megszólalt: -Én... lehet. De a libák?... A Mari-néni libái?... -

-Ugyan, ugyan! Ne gondoljon most ilyesmire! - legyintett türelmetlenül a jv. azon meggyőződésben, hogy betegét lát győtri. - Gond nélkül, nyugodtan pihenjen, ez most a fontos. Majd a libák is előkerülnek. -

-Azok már nem, az a baj! - csuklott el Pista hangja.

-Az sem baj! Liba helyett liba nő! Csak pihenjen nyugodtan, mindjárt itt lesz az orvos. -

-Orvos? Minek az? Nem segít az rajtam- és a szomét lehunyt, mint egy reményt vesztett.

-Dehogyan nem. Ki más, ha az orvos nem? -

-A Mari-néni! - nyitotta fel szomét hirtelen a sérült, és emelt hangon ismételte: -Mari-néni! Szeretom Mariskát, de a libák miatt... Ki tudja? -

A szavak igen meglepték a jv. -t, hiszen azok nem lázálomból fakadtak, hanem szerelmi bánatból, melyekre válaszolni nem tudott. Alig pár hete került az őrsre, s így nem ismeri Mari-nénit, de Mariskát még -kevésbé. No meg azok a libák?... De minden további vigasztalás úgy is késő lett volna, mert a sérült elszenderedett.

A jv.-t gondolataiban a közelgő mentő-kocsi zavarta meg, melyből orvos szállt ki, akit bajtársa küldött, mivel a községi orvost nem találta.

Az orvos megállapította, hogy a sérült állapota súlyos, de nem életveszélyes. Kórházba kell szállítani, mert fejsérülése is van. Közben megérkezett Pista édesanyja, aki fia mellé a mentő-kocsiba ült és elhajtottak.

A jár. társ visszaérkezése után jár. is folytatta útját. Az őrsre bevonulva jelentette Szőke Tóth István balosétét is, részletesen fel-omlítve a sérültnek aggodalmát bizonyos libák miatt.

Az öpk. nyomban elővett egy ügydarabot, és átadta jv. -nek átanulmányozás végett, s aztán megérti a libák miatti aggodalmat, Mari-nénit pedig az őrsre hívatta, ahinck a jv. elmondotta Pista szívének legnagyobb bánatát.

Mari-néni ámulattal összecsapta a kezét, és sajnálkozva fel-
/.

=====
Ezton köszönettel nyugtázzuk az Ön hozzájárulását a B.L.-re
segélyalapra.
=====

sőhajtott: -Oh, Istenom! Szegény gyerekek! A libákat már régen elfeledtem. Pistát meg, amióta a házunk körül megismertem, megszerettem, mert nem duhajkodó, szelenséges, mint sok, hanem jóra való, dolgos és szorgalmas.

Nyomban meg is ígérte, hogy közelesen fellétesik Haris lányával Pistát a kórházban és megmondják neki, hogy boldogságon ne törje a fejét, hanem mielőbb gyógyuljon fel és jöjjön haza.

Másnap Mari-néni és Hariska hozták haza kocsijukon Pistát a kórházból!

oooOooo B. 76.

KÖZLEMÉNYEK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bartos Odón öreg, dr. Kara László szds. Aranyi Gyula törm. és Imre István örm. bajtársainkat korossúl! Címeiket -fontos ügyben- a szerkesztőséggel tudatni kérjük.

Ausztriai egyik esp. vezetőnk felhívása a B.L. támogatására: "Szeregettel köpögtat be Hozzád a nagyvilágba szétszórt magyar csendőrök szerény kis lapja, a Bajtársi Levél. Amit nekünk Bajtársam, a mi egyszerű köntösbe öltözött csendőr-lapunk hozni és a szívünkben ápolni kíván, az az önzetlen testvéri szeretet, őszinte bajtársi együttérzés, magyar fajtánkhoz és édes Hazánkhoz való ragaszkodás s az egymás iránti tisztelt, megbecsülés.

Kérlek, fogadd őt olyan szívesen, mint ahogy egy igazi, hűséges jó barátot fogadni szoktál. Szerény kicsi írás ez a mi Bajtársi Levélünk, de a Te irántad is érzett igazi bajtársi szeretet díktálja annak minden szavát. Fogadd őt a hazádba, fogadd őt a szívedbe! Támogassad nemes igyekezetében, azzal is kifejezve haládat a Mindenható iránt, Aki-nak meggyelméből van az, hogy Te vagy, aki adhatz s nem Te vagy az, aki segítségre szorul. Amikor a Bajtársi Levélet támogatod, azzal a saját múltadat is megbecsülsz és egy hűséges jó barátodon is segítesz. Kérlek, segítsél rajta. Bajtársi szeretettel üdvözlöl: Szombathy Lajos s.k."

A Magyar Uzcserkész Szövetség sűrű tájékoztatója szerint a délamerikai magyar cserkészeink a Sao-pauloi Simon Bálint cserkész pariban VII. 7-15-ig tartották regős-táborukat.

Talán kevesen tudják, hogy regőscserkészeink mögött lassan három évtizednyi eredményes munka áll: Ők hozták meg a harmincas években a népi Magyarország felfedezését. Nem kontár módra, hanem tudományos módszerrel: Bartók Béla, Kodály Zoltán és Gyórfy István útmutatásait követve. Az újjászülött népi zenei kultúra, a népi magyar tánc és a folclórtól megmentett magyar népi szokások -a magyar népművészet-katonái voltak ők. Ma is ez a tisztük ezer meg ezer mérföldnyire a Tisza-parttól. A regős tábor mellett nagy jelentőségű ifjúsági találkozóvá nőtt ez a tábor. Délamerika nagy városainak (Buenos Aires, Sao-Paulo, Rio de Janeiro) magyar cserkész ifjúsága azért gyűlt össze, hogy tanúságot tegyen erejéről. Ez sikerült ismert ilyen méretű délamerikai magyar találkozótnemcsak a fiatalok, de öregek sem rendeztek eddig.

Továbbra is jó munkát!
Karácsónyi akciónkhoz való hozzájárulásra Bajtársaink és Olvasóink figyelmét ismételten felhívjuk!

oooOooo

H A N D S O U R I F T - K I R A T. Adress-Cim: B.L. Szerkesztősége
UTRECHT. Nansenlaan 29. Nederland-Europa.

Drukkerij: Heer
Printed Matter! Hr. Dr. Béla. R e k t o r
Periodique! Msr. P.O.Box 784.
Druckersche! Herrn Presidio of Monterey, Calif.
U.S.A.

